3 2026ལོའི་ཟླ་5ཚེས་13 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། ཇུས་འགོད་པ།པད་དབྱངས།

རྩོམ་སྒྲིག་པ།བསྟན་ཕུན།

◆རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་ལངས་གཟུགས་ཀྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་དྲ་བ་འཛུགས་སྐྲུན།

“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི”འཆར་འགོད་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་གྲྭའི་རྣམ་གྲངས་ཁག་109
དེང་རབས་ཅན་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་མ་ལག་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་ཐད།

གཙོ་གནད་ལས་གྲྭའི་རྣམ་གྲངས་ཁག་23

01.“གཞུང་བརྒྱད་འཕྲེད་བརྒྱད”ཀྱི་མྱུར་བགྲོད་ལྕགས་་་་་་
ལམ་གྱི་བགྲོད་ལམ་གཙོ་བོ།
02.དཀྱུས་བགྲོད་ལྕགས་ལམ་དྲ་བ།
03.རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་ལམ་དྲ་བ།

04.མཚོ་འགྲམ་གྲུ་ཁ།
05.རྒྱལ་ནང་ཆུ་བོའི་རིམ་མཐོའི་གྲུ་ལམ།
06.དེང་རབས་ཅན་གྱི་གནམ་ཐང་མ་ལག

◆ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་མ་ལག་འཛུགས་སྐྲུན།
01.གཙོ་གནད་ཆུ་གློག་དང་ཆུ་རླུང་འོད་གསུམ་གཞི་གཅིག་
ཅན་གྱི་རྟེན་གཞི།
02.“བྱེ་ཐང་དང་།གྲམ་ཐང་།མྱ་ངམ་ཐང”སོགས་ནུས་་་་
རྒྱུ་གསར་པའི་རྟེན་གཞི།
03.མཚོ་ཐོག་རླུང་གློག་རྟེན་གཞི།

04.མཚོ་འགྲམ་ཉིང་གློག
05.གློག་ཤུགས་འདྲེན་ལམ།
06.གློག་ཤུགས་གསབ་རེས་ལས་གྲྭ
07.རང་བྱུང་སོལ་རླངས་མདོང་དྲ།

◆དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཆུ་དྲ་འཛུགས་སྐྲུན།
01.ཆུ་ལོག་སྔོན་འགོག་དང་གནོད་འཚེ་ཉུང་གཏོང་།
02.གཙོ་གནད་ཆུ་འདྲེན།
03.ཆུ་མཁོ་འདོན་དང་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་པ།

◆རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་གསར་
པ་འཛུགས་སྐྲུན།

01.རྒྱལ་ཡོངས་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་རྩིས་་་་་་་་
ནུས་དྲ་བ།
02.སྲུང་སྐར་དྲ་སྦྲེལ།
03.ཆ་འཕྲིན་འཕྲིན་གཏོང་དྲ་རྒྱ།
04.གྲངས་གཞིའི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད།
05.དམའ་དབྱིངས་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད།

（མུ་མཐུད་འགོད་རྒྱུ）

◆ཕྱི་ཕྱོགས་སྒོ་དབྱེ་ལས་སྟེགས་ཀྱི་བྱེད་ནུས་ཆེར་གཏོང་།
01.མཐའ་མཚམས་འགག་སྒོ།
02.ཀྲུང་ཡོ（ཨེ་ཤེ་ཡ）དུས་གཏན་མེ་འཁོར་རུབ་འཛོམས་ལྟེ་གནས།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་བཏང་སྟེ་འབད་འབུངས་མཉམ་ཤུགས་སྒྲིལ་་
བ་དང་ཉམས་ལེན་འབད་སྒྲུབ་བྱས་ནས་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་བུ་ཇི་ལྟར་་་
འདིང་དགོས་སམ་ཞེ་ན།ཉིང་ཁྲིའི་ལག་ལེན་རེ་རེ་བགྲང་བར་བྱའོ།

སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུའི“སྐར་ཁུང་ཆུང་ངུར”བརྟེན་་
ནས་དམངས་འཚོ་ལེགས་གཏོང་གི“བྱ་བ་ངོ་མ”སྒྲུབ་པ།
“ལས་གཉེར་ལག་ཁྱེར་ཉིན་ཕྱེད་ལས་མ་འགོར་བར་གཉེར་ཟིན་་
པ་དང་ཁེ་ལས་འཛུགས་པར་ཉིན་གཅིག་ལས་འགོར་གྱི་མེད་པ་དེ་ནི་ཧ་་
ཅང་སྟབས་བདེ་པོ་འདུག”ཅེས་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་
གནས་ཀྱི་ཁེ་ལས་འཛུགས་གཉེར་ཆེད་ཁུལ་དུ་འགྲོ་ལུགས་གཉེར་མ་་་་་་་་
ཐག་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ལས་གཉེར་ལག་ཁྱེར་དང་ཁེ་ལས་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་གཉེར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལག་རྟགས་འཁྱེར་ནས་དགའ་སྤྲོའི་་་་་་་་་་
འཛུམ་མདངས་འཕྱུར་བཞིན་བཤད།
དེ་སྔོན་ཁེ་ལས་འཛུགས་གཉེར་བྱེད་པར་ལས་གཏོད་པས་ཁྲོམ་་་་
ར་ལྟ་འདོམས་དང་ཁྲལ་དོན་སོགས་སྡེ་ཚན་མང་པོའི་སྐར་ཁུང་དུ་བང་་་
མང་པོ་བསྒྲིགས་ནས་ཕར་རྒྱུག་ཚུར་རྒྱུག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།“སྡེ་ཚན་
མང་པོར་ཡང་སེ་འགྲོ་དགོས་པ”དང་།“སྲིད་ཇུས་འཚོལ་དཀའ་བ་་་་་་
དང་སྲིད་ཇུས་ལོངས་སྤྱོད་འགོར་བ” “དོན་དག་སྒྲུབ་རིམ་རྙོག་དྲ་ཆེ་་་
བ་དང་སྒུག་ཡུན་རིང་བ”སོགས་ཚང་མ་ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་ལ་ཚོད་་་་་
འཛིན་བཟོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་རེད།
མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་ཞུར་དམིགས་ནས་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་སྤྱོད་་་
ཚུལ་ལེགས་སུ་བཏང་སྟེ་ཞབས་ཞུ་རིམ་སྤོར་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་་་་་་་
དང་། ཁྲོམ་ར་ལྟ་འདོམས་དང་།ཁྲལ་དོན།སྤྱི་བདེ་སོགས་སྡེ་ཚན་་་་་་
མང་པོའི་ཐོན་ཁུངས་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་པ།ཁེ་ལས་འཛུགས་གཉེར་ཆེད་་་་་
སྤྱོད་སྐར་ཁུང་བཙུགས་ནས“རེ་ཞུའི་རེའུ་མིག་གཅིག་དང་།དཔྱད་་་་་་་
ཡིག་ཆ་ཚང་གཅིགབདག་སྤྲོད་སྐར་ཁུང་གཅིག”བཅས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་་་་་
ཁྱབ་གདལ་བཏང་བ་རེད།ཁེ་ལས་གཉེར་བའི་དུས་ཚད་དེའང་ལས་་་་་
ཀའི་ཉིན་མོ་3ནས་ཉིན་ཕྱེད་བར་ཐུང་དུ་བཏང་བ་དང་འབྲེལ་རིན་་་་་་་་
མེད་ངང་ཁེ་ལས་ལ་ལྷན་སྦྱར་གྱི་ཐམ་ག་དང་།ལས་གཉེར་ལག་ཁྱེར་་་་་
སྦྲག་བསྐུར། ཁྲལ་དོན་ཐོ་འགོད་སོགས“ལུ་གུ་བརྒྱུད་འབྲེལ”གྱི་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་ཡི་ཡོད།
ཁེ་ལས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་རོགས་བྱེད་པ་ཕུད།ཉིང་ཁྲི་གྲོང་་་་་་་
ཁྱེར་གྱིས་ད་དུང“དཔང་ཡིག་མི་དགོས་པའི་གྲོང་ཁྱེར”འཛུགས་གཏོད་
ལ་སྐུལ་འདེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་ནས་དཔང་ཡིག་སྣ་ཚོགས་སྔར་བས་་་་་
ཁུ་བསྡུ་དང་ལས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་རིམ་སྟབས་བདེ་རུ་བཏང་སྟེ།མང་ཚོགས་་
དོན་དག་སྒྲུབ་སྐབས་ཕར་རྒྱུག་ཚུར་རྒྱུག་ཉུང་ཙམ་དང་ཐ་ན་ཕར་རྒྱུག་་་
ཚུར་རྒྱུག་བྱེད་མི་དགོས་པར་བྱས་ཡོད།
ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ཉིས་བརྒྱུད་་་་་་་
ཁང་པ་ཉོ་ཚོང་ཕྱོགས་བསྡུས་ཞབས་ཞུའི་སྐར་ཁུང་དུ།གྲོང་མི་ཡུས་་་་་་་
ཞའོ་ཧྥང་གིས་རྒྱུ་བདག་བརྗེ་བའི་འགྲོ་ལུགས་གཉེར་ཟིན་པའི་འཛིན་་་་་
ཤོག་འཁྱེར་ནས་གསར་འགོད་པར“དེ་སྔ་ཐེངས་གསུམ་བཞི་ཙམ་ཕྱིན་་་
ཡང་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད།ད་ལྟ་ཨང་ཀི་གཅིག་རང་ལེན་ནས་་་་་་
སྐར་ཁུང་གཅིག་ཏུ་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཆ་ཚང་ཞིག་སྤྲོད་ཐེངས་་་་་
གཅིག་ལ་ཚང་མ་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག”ཅེས་བཤད།
“ང་ཚོས་དཔྱད་ཡིག་ཆ་ཚང་གཅིག་ཁུ་བསྡུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་་་་་་་
གཉེར་དུས་ཚོད་ལས་སྒྲུབ་ཉིན་མོ་3ནང་ཚུན་དུ་ཐུང་དུ་བཏང་བས་་
སྒྲུབ་གཉེར་ལས་ཕྱོད་50%ཡན་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད།མང་་་་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་དོན་དག་སྒྲུབ་པའི་ཁུར་པོའང་དངོས་འབྲེལ་ཡང་དུ་ཕྱིན་་
ཡོད”ཅེས་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལས་་་་་་་

དོན་པས་ངོ་སྤྲོད་བྱས།

གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི“དྲ་མིག་ཆུང་ངུར”བརྟེན་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི“གནད་དོན་ཆེན་པོ”ཐག་གཅོད་་་་་་་་
བྱེད་པ།
“དེ་སྔ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ན་སུ་ཞིག་བཙལ་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱི་་་་་་་་
མེད།དཔེར་ན།སྡོད་ཁང་གི་ཤོད་དུ་སྔོ་ཚལ་དང་འཁྱགས་ཟོག་ཚོང་་་་
ཁང་བཙོག་ཟིང་ཞན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཁར་དྲི་ངན་ཡང་བྲོ་ཡི་ཡོད།དེ་་་
རིགས་སྙན་སེང་ཞུས་ཚེ།སྡེ་ཁུལ་གྱིས་དེ་སྡེ་ལས་ཀྱི་ལས་ཀ་རེད་ཟེར་བ་
དང་སྡེ་ལས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་པར་བརྟེན།གནད་་་་
དོན་དེ་ཡུན་རིང་པོ་སོང་ཡང་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད།ད་ཆ་དྲ་མིག་་་་་
སྐད་འཕྲིན་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པའི་ནང་བརྡ་འཕྲིན་ཞིག་བཏང་ན།སྡེ་་་་་
ཁུལ་དང་། སྡེ་ལས།ལས་བགོས་དོ་དམ་སྡེ་ཚན་བཅས་ཀྱིས་མགྱོགས་་་་
མྱུར་སྒོ་རྩར་ཡོང་ནས་མཐུན་སྦྱོར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད”ཅེས་བྲག་་་་་་
ཡིབ་ཆུས་པད་མ་སྒང་ཁྲོམ་གཞུང་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཁུལ་་་་་་་་
ཆུང་གི་གྲོང་མི་ཚེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་།ཁོང་གིས“ལྟོས་་་་་་་་
དང་། ངས་ཚོགས་པའི་ནང་བརྡ་འཕྲིན་བསྐུར་མ་ཐག་ང་ལ་འབྲེལ་བ་་་
བྱེད་མཁན་འདུག”ཅེས་ཡིད་མགུ་ནས་བཤད།
གཞི་རིམ་ནི་སྲིད་ཇུས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པའི“མཐའ་མའི་འགག་་་
གནད་ཅིག”ཡིན་ལ།མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་གཏོང་ཐད་་་་་་་་
ཀར་ཚོར་ཐུབ་པའི“འཐབ་ས་དང་པོ”ཡང་ཡིན།སྔོན་ཆད་གཞི་རིམ་་་་
བཅོས་སྐྱོང་ཁྲོད་དུ“ལས་བྱེད་པས་གཤམ་སྐྱོད་མི་བྱེད་པ་དང་མང་་་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱིས་རེ་འདུན་ཞུ་དཀའ་བ”དང་།“སྡེ་ཚན་གྱིས་རང་འགན་་་་་་
གཞན་དཀྲི་དང་གནད་དོན་ཐག་མི་ཆོད་པར་ཡུན་རིང་ལུས་པའི”སྣང་་
ཚུལ་ཡང་སེ་ཐོན་གྱི་ཡོད་ཅིང་།མང་ཚོགས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་་་་་་་་་་་
སྐབས་རྟག་ཏུ་སྡེ་ཚན་མང་པོ་འཚོལ་དགོས་པས་དུས་ཚོད་འགོར་ལ་་་་་་་
དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད།
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ནི་མཛེས་སྡུག་
ལྡན་པའི་འཚོ་བར་བཅངས་པའི་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་མངོན་་་་་་་་་
འགྱུར་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད།ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་་་་་་་་་་་
གཏོང་རྒྱུ་དམ་འཛིན་བྱ་གཞིར་བྱས་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་ཉིན་བཞིན་་་་
ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་རྒྱུ་དེ་་
འགོ་འཛུགས་ས་དང་དོན་ལ་འབབ་སར་བྱས་ནས།དྲ་མིག་ཅན་གྱི་་་
བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་རྒྱུན་མཐུད་ཧུར་ཐག་གཉེར་བ་དང་སྲིད་་་་་་་་་
གཞུང་གིས་ཞབས་ཞུ་ཉོ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟངས་གསར་གཏོད་བྱས་ནས་གཞི་
རིམ་བཅོས་སྐྱོང་ཁྲོད་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་གནད་དོན་ཧུར་་་་་
ཐག་བསལ་ཡོད།
ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས“ཁྲོམ་གཞུང+སྡེ་ཁུལ+དྲ་མིག+ཁུལ་ཆུང+
དུད་སྦྲེལ+ཐོག་ཁང་གི་ཏང་ཡོན་དུད་ཚང”བཅས་ལག་བསྟར་མཐར་་་་
ཕྱིན་གྱི་ཏང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་བཙུགས་ནས་མི་འབོར་གྱི་་་་་་་་་་་་
བསྡུར་ཚད་གཞིར་བཟུང་དྲ་མིག་1006ལེགས་སྒྱུར་དང་བསྡུ་སྒྲིལ་གྱིས
“དྲ་མིག+N”བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ཞིང་།དྲ་མིག་་་་་་་་
ཕྱོགས་སུ་བཅོས་སྐྱོང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གཅིག་སྡུད་དང་།དྲ་མིག་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་སུ་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་པ།དྲ་མིག་ཏུ་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བཅས་་་་
བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད།
“ད་ཆ་ང་ཚོའི་རྒྱུན་གཏན་གྱི‘བྱ་བ་ཆུང་ཙག’རྣམས་སྡེ་ཁུལ་གྱི་་
ཁྲོམ་གཞུང་ཚང་མས‘བྱ་བ་ཆེན་པོར’བརྩིས་ནས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད།བྱ་བ་་་
ཚང་མ་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་ཐུབ་པས་ཚང་མ་བློ་ཧ་ཅང་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པོ་
འདུག”ཅེས་ཚེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་ཁྲོམ་གཞུང་དང་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་
ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྔགས་བརྗོད་བྱས།

“དྲ་མིག་ཆུང་ངུར”བརྟེན་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི“གནད་དོན་ཆེན་་
པོ”ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྔར་བས་དྲོ་་་་་
སྐྱིད་ལྡན་ལ་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཐུབ་པར་བྱས་ཤིང་།མང་་་་
ཚོགས་ཀྱི་ངག་ནས་བརྗོད་པའི་འགྱུར་ལྡོག་དེ་དག་ནི་གཞི་རིམ་དུ་སྤྱོད་་་
ཚུལ་ལེགས་གཏོང་དོན་འཁྱོལ་གང་ལེགས་བྱས་པའི་དཔང་རྟགས་ཡག་་
ཤོས་ཤིག་རེད།

འགྲུལ་སྐྱེལ་དང་།ཟོག་འདྲེན།སྦྲག་སྐྱེལ་བཅས་་་
མཉམ་འདྲེས་ཀྱི“བགྲོད་ལམ་ཆུང་ངུར”བརྟེན་ཏེ་ཁྱད་་་་
ལྡན་ཐོན་རྫས་གྲོང་ཚོ་ནས་ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་པའི“ཐབས་་་་་
ལམ་ཆེན་པོ”གཏོད་པ།
“དེ་སྔ་དངོས་པོ་བསྐུར་བའམ་ལེན་སྐབས་ཤང་དང་རྫོང་དུ་འགྲོ་
དགོས་ལ།འགྲུལ་འཁོར་གཟའ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཐེངས་གཉིས་མ་་་་་་་་་་
གཏོགས་གཏོང་གི་མེད།ད་ཆ་དེ་སྔོན་དང་འདྲ་ཡི་མེད།གྲོང་ཚོའི་་་་་་་
ལམ་མདོ་ནས་མྱུར་སྐྱེལ་གཏོང་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།རྒྱུན་བཙུགས་རླངས་
འཁོར་གྱིས་ཞོར་དུ་ཅ་དངོས་འཁྱེར་གྱི་ཡོད་པས་མགྱོགས་ལ་སྟབས་་་་་་་་
བདེ་པོ་འདུག”ཅེས་པའི་ས་གནས་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཟོལ་་་་་
མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་གི་འགྲུལ་་་་་
སྐྱེལ་དང་།ཟོག་འདྲེན།སྦྲག་སྐྱེལ་བཅས་མཉམ་འདྲེས་རིམ་སྤོར་བྱས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕན་འབྲས་མཚོན་གྱི་ཡོད།
ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་ལེ་ངོས་གྲུ་ཁྲི་1.3
ཙམ་ཡོད་པ་དང་རྒྱུན་སྡོད་མི་འབོར་ཁྲི་3.3ལས་མེད་ཅིང་།དེའི་ནང་་་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་འབོར་ཁྲི་2.58ཡོད།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་་་་
མི་འབོར་ཁ་ཐོར་ཡིན་པས་ཟོག་འགྲུལ་སྡེབ་སྐྱེལ་གྱི་དཀའ་ཚད་ཆེན་པོ་་་
ཡོད།དེ་གོང་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་རྫས་གྲོང་ཚོ་ནས་ཕྱིར་ཚོང་་་་་་
བྱེད་དགོས་ན་ཟོག་འགྲུལ་ས་ཚིགས་མང་པོ་བརྒྱུད་དགོས་པས་དུས་་་་་་་་
ཡུན་རིང་བ་དང་མ་གནས་མཐོ་བས།ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་་
འབབ་འཕར་དང་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུར་ཡང་
ཐད་ཀར་ཚོད་འཛིན་ཕོག་གི་ཡོད།
ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཐབས་ལམ་རྙིང་པ་དང་རྒྱུན་འཇགས་ཀྱི་་་
བསམ་བློར་ཐོད་རྒལ་བྱས་ཏེ་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་་་་་་་
གཞི་གསར་པ་དང་བླང་བྱ་གསར་པར་རང་འགུལ་ངང་འཚམ་པར་་་་་་་་
བྱས་ཤིང་།གྲོང་གསེབ་ཟོག་འགྲུལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཞན་ཆར་གཞིགས་་་་་
ཏེ་དམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུར་བཅོས་གསར་་་་་་་
གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད།2024ལོར་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་
ཚོད་ལྟ་བྱ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས“མཉམ་འགུལ་གསུམ་དང་བསྡུ་སྒྲིལ་གསུམ་་
དང་མཐོར་གཏོང་གསུམ”གྱི་རྣམ་པ་གསར་གཏོད་ངང་ཁྱབ་གདལ་་་་་་་་
བཏང་ནས་འགྲུལ་སྐྱེལ་དང་།ཟོག་འདྲེན།སྦྲག་སྐྱེལ་བཅས་མཉམ་་་་་་
འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་བཏང་བ་དང་ས་་་་་་་་
མཐོའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཟོག་འགྲུལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དཀའ་གནད་བསལ་བ་
རེད།
ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་གིས་སྦྲག་སྲིད་དང་མྱུར་སྐྱེལ་མཉམ་ལས་་་
བྱེད་སྟངས་སླར་ཡང་རིམ་སྤོར་བྱས་ཏེ་འགྲུལ་སྐྱེལ་དང་།སྦྲག་སྲིད།
མྱུར་སྐྱེལ་བཅས་ཕྱོགས་མང་པོའི་ཐོན་ཁུངས་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་ནས་ས་ཆ་་་་
དང་ས་ཚིགས་མཉམ་སྤྱོད་དང་།སྐྱེལ་འདྲེན་ནུས་ཤུགས་མཉམ་སྤྱོད།
མི་སྣའི་ལས་གནས་གཅིག་ལྕོགས་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་དང་།
མཉམ་འདྲེས་ཆེད་སྤྱོད་ལམ་ཐིག་ཤར་གཏོང་དང་།འཁོར་སྐྱོད་ཐེངས་
གྲངས་མང་དུ་གཏོང་བ།ཞབས་ཞུའི་ཁྱབ་ཁོངས་སྣུར་སྲིང་བཅས་བྱས་
ཏེ་རྫོང་དང་།ཤང་།གྲོང་ཚོ་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནུས་ཆེའི་འཁོར་་

རྒྱུག་མ་ལག་འཛུགས་གཏོད་བྱས་པ་རེད།
གྲོང་གསར་ཤང་གི་འགྲུལ་སྐྱེལ་དང་།ཟོག་འདྲེན།སྦྲག་སྐྱེལ་་་་
བཅས་ཀྱི་མཉམ་འདྲེས་ཞབས་ཞུའི་ས་ཚིགས་ཀྱི་ལས་དོན་པ་ཆུང་་་་་་་་་་་་
བདག་གིས“ད་ལྟའི་མཉམ་འདྲེས་རྒྱུན་བཙུགས་འགྲོ་ལམ་ཉིན་རེར་་་་་་་་
ཐེངས་གཉིས་གཏོང་གི་ཡོད་པས་ཡུལ་མིས་ཉིན་ལྟར་གྲོང་མདའ་ནས་་་་་
དུས་ཐོག་ཏུ་དུས་གཏན་རླངས་འཁོར་ལ་སྡོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།འགྲུལ་་་་་་་་
སྐྱེལ་དང་།ཟོག་འདྲེན།སྦྲག་སྐྱེལ་བཅས་མཉམ་འདྲེས་བྱས་པ་ནས་་་་་
བཟུང་བསྐུར་མ་གྲོང་ཚོར་འབྱོར་པའི་བརྒྱུད་འདྲེན་དུས་ཚོད་ཆ་སྙོམས་
ཆུ་ཚོད་3ཡན་ཐུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྐུར་མ་གྲོང་ཚོ་ནས་གྲོང་རྡལ་དུ་་་་་་
བསྐུར་བའི་དུས་ཚོད་ཆུ་ཚོད་24ལྷག་ཙམ་མགྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་མྱུར་སྐྱེལ
“འབྱོར་ཐུབ་པ”ནས“མགྱོགས་པོ་འབྱོར་ཐུབ་པའི”བར་གྱི་འགྱུར་་་་་་་་
ལྡོག་ཕྱིན་ཡོད།“ཡུལ་མི་ཚོས་བཏུས་པའི་བེ་ཤྭ་སོགས་ནགས་ཁྲོད་ཐོན་
རྫས་ཀྱང་འགྲུལ་སྐྱེལ་གྱི་དུས་གཏན་རླངས་འཁོར་བརྒྱུད་མགྱོགས་མྱུར་་
བསྐུར་ཐུབ་པས་འགྲོ་སྐྱོད་སྟབས་བདེ་ལ་ཡོང་འབབ་ཀྱང་མང་དུ་ཕྱིན་་་་
ནས་ཡུལ་མི་ཚང་མས་བསྔགས་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག”ཅེས་བཤད།
ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་གི་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བསྡོམས་རྩིས་་་
བརྒྱབ་པར་གཞིགས་ན།མིག་སྔའི་བར་འགྲུལ་སྐྱེལ་དང་།ཟོག་འདྲེན།
སྦྲག་སྐྱེལ་བཅས་མཉམ་འདྲེས་བྱེད་སྟངས་ལས་རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་་་་་་་་་
བསྐུར་མ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་ཚད་ཁྲི་86.8ལྷག་ཙམ་ཟིན་ནས་ས་གནས་དེ་
གའི་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ལ་འབབ་འཕར་སྒོར་ཁྲི་42ལྷག་ཙམ་ཡོང་་་
བར་སྐུལ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད།
མང་ཚོགས་ཀྱི“རེ་འབོད”དེ“བཀའ་རྒྱ”ལྟ་བུར་བརྩིས་ནས་་་་་་་་
མགྱོགས་མྱུར་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་།ཁེ་ལས་ཀྱི“དཀའ་གནད”དེ
“བརྗོད་གཞིར”བརྩིས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ།གཞི་རིམ་གྱི
“འགག་གནད”དེ“དམིགས་སར”བརྩིས་ཏེ་གནད་སྨིན་ཚད་བརྒལ་་་་་་
བྱེད་པ་སོགས།ཐབས་ཤེས་གསར་གཏོད་ལས་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་་་་་་་་་
འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པའི“མགྱོགས་ལམ”ཞིག་བཏོད་པ་དང་།གྲུབ་་་་་་་་
འབྲས་དེ་དག་ལག་བསྟར་དང་ཚོད་ལྟ་བྱེད་པའི“ཉམས་མྱོང”དུ་་་་་་་་་་་་
འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་་་
དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་གཉིས་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་་་་་
ཐོག་སྐྱོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རེད།
སྤྱོད་ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་ནི་མཚམས་མེད་རྒྱུན་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་་་་་་་་
ཞིག་ཡིན་ཞིང་།གོམ་སྟབས་རྗེས་མར་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཡང་་་་་་་
དག་པའི་སྲིད་དོན་ལས་རྗེས་ལྟ་བ་འཛུགས་པ་དང་ལག་བསྟར་བྱ་་་་་་་
རྒྱུའི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་ཡག་པོ་སྤེལ་ནས།“བོད་ཀྱི་སྒྱུར་བཅོས་་་་་་་་་
ཚོད་ལྟ་ཁུལ”ལ་བརྩོན་ཞིབ་ཟབ་མོ་བྱ་རྒྱུ་རང་འགན་དུ་མུ་མཐུད་་་་་་་་
བརྩིས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གདིང་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།སྒྱུར་་་
བཅོས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བ།དམངས་འཚོའི་དྲོ་སྐྱིད་དམ་དུ་་་་་
བཟུང་བ་བཅས་བྱེད་པ་དང་།རྒྱུན་རྣམ་ཅན་དང་ཕུགས་ཕན་ཅན་་་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་ཏན་ཏིག་བྱེད་་་་
པ། སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེའི་སྔོན་བསྟར་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྤུས་འབྲས་་་་་
ལེགས་གཉེར་ཡོང་བར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།
བསྐྱར་ཟློས་ཆོག་པ་དང་ཁྱབ་གདལ་རུང་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཉམས་་་་་་་་
མྱོང་དེ་བས་མང་བ་ཞུན་བརྡར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས།
ཉིང་ཁྲིས“གནད་དོན་གཅིག་ཐག་གཅོད”བྱས་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་ལ
“གནད་དོན་དེ་རིགས་ཐག་གཅོད”བྱེད་རོགས་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ་སྤྱི་་་
ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་གསར་བསྐྲུན་ཆེད་ཉིང་་་་་
ཁྲིའི་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བ་དང་བཀྲག་མདངས་འཚེར་་་
བའི་མིག་དཔེ་འདོན་རྒྱུ་རེད།
(ཚེ་སྒྲོལ་དང་གནམ་ཕྱུག་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྱུར)

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
གཙང་པོ་དང་ཆུ་བོའི་སྐྱེ་ཁམས་ཐོན་ཁུངས་སྤུས་ལེགས་དང་་་་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉ་འཛིན་རིག་གནས་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་་་་་་་་
ནས་གྲོང་ཚོས་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཡུལ་སྐོར་རྣམ་གྲངས་རབ་དང་་་་་་་་
རིམ་པ་བཏོད་པ་སྟེ།ཀོ་གྲུ་བཏང་ནས་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་ལྟ་བ་དང་ཀོ་་་་་
གྲུ་བཏང་ནས་འཕྱོ་གཡེང་བྱེད་པ་སོགས་ཐཱན་དམའ་བའི་ཁོར་ཡུག་་་་
གནོད་མེད་ཀྱི་ཆུ་ཐོག་ཡུལ་སྐོར་རྣམ་གྲངས་གསར་སྤེལ་བྱས་པ་དང་།
མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་རིག་གནས་བསམ་བཀོད་སྒྱུ་་་་་
རྩལ་ལྟེ་གནས་གསར་དུ་བཙུགས་པ།“ཉའི”རིག་གནས་སྔོག་འདོན་
གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་ཁྱད་ལྡན་བཟའ་བཏུང་གི་སྤུས་རྟགས་བཏོད་པ།
“སྐྱེ་ཁམས་མཛེས་ལྗོངས་ལ་རྐང་ཐང་མར་མྱོང་རོལ་བྱེད་པ་དང་་་་་་་་་
དམངས་སྲོལ་གནས་ཚང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི”ཁྱད་ལྡན་ཡུལ་སྐོར་་་་
ལམ་ཐིག་བཏོད་དེ་ཡུལ་སྐོར་བ་སྐྱེ་ཁམས་སྔོ་ལྗང་ཁུལ་དང་རི་འཛེག་་
ལ་བསྐྱོད་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོར་དབྱིངས་ཞུགས་རྣམ་པའི་
སྒོ་ནས་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་མཛེས་པ་མྱོང་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།
“རི་སྔོན་ཆུ་དྭངས”ཀྱི་གཞི་མདངས་ཇེ་ཟབ་ཏུ་སོང་བ་དང་་་་་་
བསྟུན་ནས་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་ཁེ་འབབ་ཀྱང་དམངས་ཕྱུག་ཕན་འབྲས་སུ་་་་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་བཞིན་ཡོད།བསྡོམས་རྩིས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་་
ན། 2025ལོར་འཇུན་པ་ཉ་གྲོང་གིས་ཡུལ་སྐོར་བ་མི་ཐེངས་ཁྲི་5

ལྷག་ཙམ་ལ་སྣེ་ལེན་ཞུས་པ་དང་།ཡུལ་མི་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་ཡོང་་་་་་་་་
འབབ་སྒོར་ཁྲི་3.2ཟིན་ཡོད་པ་རེད།
“ད་ཆ་ང་ལ་ཉ་ལས་དང་།ཡུལ་སྐོར་སྣེ་ལེན།མངོན་མིན་་་་་་་
རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་འགྲེམས་འཁྲབ་བཅས་གསུམ་ནས་ཡོང་་་་་་་་་་་
འབབ་ཡོང་གི་ཡོད”ཅེས་ཚེ་རིང་བག་གྲོས་བཤད་པ་དང་།ཁོང་་་་་་་་་
གིས།ངས་རང་ཁྱིམ་གྱི་བོད་བཟོའི་སྒོ་ར་ཆུང་ཆུང་དེ“ཞིང་ཁྱིམ་སྤྲོ་་་་
སྐྱིད་ཁང”དུ་སྒྱུར་བཀོད་བྱས་པས་ཡུལ་སྐོར་བ་མང་བའི་དུས་ཚིགས་་
སུ་ཡོང་འབབ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བཤད།
“ཆུ་ཁའི་ལྟོ་རྟེན་ཆུ་ཡིན་པ”ནས“གཙང་པོ་དང་ཆུ་བོ་སྲུང་་་་་་་
སྐྱོང་བྱེད་པའི”བར་འཇུན་པ་ཉ་གྲོང་གི་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་ལག་་
ལེན་ལས་ས་མཐོའི་ཉ་གྲོང་གི་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་གདིང་གཞི་མངོན་པ་མ་་་་་་
ཟད། སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དང་།དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕན་འབྲས།
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་བཅས་གསུམ་ཕན་ཐོབ་པའི་ས་མཐོའི་གྲོང་་་་
གསེབ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བུ་ཞིག་དེ་བས་བཏོད་ཡོད།ཕྱིས་འབྱུང་་་་་་་་
འཇུན་པ་ཉ་གྲོང་གིས་དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་རི་ཆུ་ཀླུང་གསུམ་མུ་་་་་་་
མཐུད་སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི“ཆུ་བཟང”ལ་བརྟེན་་་་་་་
ནས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱས་ཏེ།གངས་
ལྗོངས་ས་མཐོར་དུས་རབས་གསར་པའི“རི་ཆུའི་ལེའུ”མུ་མཐུད་ཡག་
པོ་རྩོམ་རྒྱུ་རེད། (སྐལ་མཆོག་གིས་བསྒྱུར།ལྷག་ཚེས་ཞུས)

སྐྱེ་ཁམས་བཟང་པོར་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་
གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བར་བྱས་པ།

དབྱར་སྟོད་དུ་ཞིང་ལས་
བྲེལ་བ་ཆེ་བ།
དབྱར་སྟོད་དུ་ས་གནས་ཁག་་
གི་ཞིང་པ་ཚོས་དུས་ཚོད་དམ་འཛིན་་་
གྱིས་ཞིང་ལས་བྱེད་ཅིང་།ཞིང་ནང་་་
དང་མུ་ཁ་གང་སར་ལས་བྲེལ་ཆེ་བའི་་
རྣམ་པས་ཁེངས་ཡོད།
འདི་ནི་ཧྲན་ཏུང་ཞིང་ཆེན་་་་་་
ཙའོ་ཀྲོང་གྲོང་ཁྱེར་ཧྲེ་ཀྲུང་ཆུས་མོང་་་
ཀྲོང་གྲོང་རྡལ་གྱི་ཞིང་པས་རྩྭ་པད་མ་་
འདེབས་འཛུགས་རྟེན་གཞིར་ངལ་་་་་་
རྩོལ་བྱེད་བཞིན་པ།